

Sosyal Bilimler Dergisi - Journal of Social Sciences

ISSN 2146-4561

Aralık/December 2019, 9 (18): 68-87

Öğretmenlerin İzlenim Yönetim Taktiklerinin Belirlenmesi

Detection of Impression Management Tactics of Teachers

Ebru KÜLEKÇİ AKYAVUZ

Dr. Öğretim Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kilis/TÜRKİYE

e-posta: ebrukulekci@kilis.edu.tr

Orcid.org/0000-0002-2436-8761

Serdar KARADAĞ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,

Kilis/TÜRKİYE sdrkrkd@gmail.com

orcid.org/0000-0003-1522-3031

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi /Received: 29 Nisan 2019/ 29 April 2019

Kabul Tarihi /Accepted: 06 Aralık 2019/ 06 December 2019

Yayın Sezonu/Pub Date Season: Aralık 2019/ December 2019

Atıf/Cite as: Külekçi-Akyavuz, Ebru ve Karadağ, Serdar, (2019), Öğretmenlerin İzlenim Yönetim Taktiklerinin Belirlenmesi/Detection of Impression Management Tactics of Teachers, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 68-87, doi:<https://doi.org/10.31834/kilissbd.558969>

Rights reserved.
For Permissions
sbedergi@kilis.edu.tr

ÖğRETMENLERİN İZLENİM YÖNETİM TAKTİKLERİNİN BELİRLENMESİ¹

Z

Çalışmanın amacı, öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinden hangilerini kullandıklarını belirlemektir. Ayrıca kullanılan izlenim yönetim taktiklerinin öğretmenlerin cinsiyet, mesleki kıdem, yaş, kadro durumu ve branş gibi değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma tarama modelinde betimsel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Çalışma Kilis il merkezindeki ilkokul ve ortaokullarda görev yapan farklı branşlardan 301 ğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma basit seçkisiz örneklem kullanılarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak Jones ve Pittman (1982) tarafından ortaya konulan izlenim yöntemleri taktikleri esas alınarak Bolino ve Turnley (1999) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması, geçerlik, güvenirlik alışmaları Basım, Tatar ve Hisli-şahin (2006) tarafından yapılan İzlenim Yönetimi Taktikleri leği kullanılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama, Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinden acındırma, yağcılık ve örnek çalışan olma alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Branş, medeni durum, kadro durumu, yaş değişkenlerinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Anahtar Szckler: ğretmen, İzlenim Yönetimi, Değişken

DETECTION OF IMPRESSION MANAGEMENT TACTICS OF TEACHERS

ABSTRACT

The purpose of the current study is to determine which impression management tactics are being used by teachers. It was also aimed to find out whether selected method varies based on gender, occupational status, age, staff status, majors of teachers. The study was designed as a descriptive survey model. The study was conducted among 301 teachers of majors, teaching in primary and secondary schools in the city of Kilis. The sample of the study was choosen with simple random sampling. As data collection tool, Impression Management Tactics Scale that was put forward by Jones and Pittman (1982), developed by Bolino and Turnley (1999) and adapted to Turkish by Basım, Tatar

---

¹ Bu alışma Mersin’de dzenlenen Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi’nde szl bildiri olarak sunulmuş, genişletilerek makale haline getirilmiştir.

and Hisli-Şahin (2006) was utilized. Arithmetic average, t test and ANOVA were used in the analysis of collected data. The analysis showed a significant differences for impression management tactics of teachers in the dramatization, flattery, serving as model, sub-dimensions. No significant difference was obtained with respect to majors, marital status, staff status, age and classroom size variables.

Keywords: Teacher, İmpression Management, Variable

GİRİŞ

Bireyler kurumlarında ortak amaç doğrultusunda bir arada çalışarak çaba sarf ederler. Her örgütte çalışan insanlarla ilgili bazı beklentiler söz konusudur. Bireyler bu beklentileri yerine getirmek adına hem diğer çalışanlar hem de yöneticiler üzerinde daha iyi bir izlenim oluşturmaya çalışırlar. Literatürde izlenim yönetimi olarak isimlendirilen bu kavram, birçok örgütte kendini gösterdiği kadar günlük hayatta da vazgeçilmez bir unsur olarak görülmektedir. İzlenim yönetimi insanın olduğu her yerde ve her ortamda kendini göstermektedir (Yücel, 2013:7). İş görüşmelerinde, arkadaş ilişkilerinde, aile ortamlarında, bilinçli veya bilinçsiz olarak izlenim yönetimi ile karşılaşmak mümkündür. İnsanlar hayatları boyunca farklı rollere bürünerek çevresindeki bireylerle etkileşime girmekte ve bu etkileşimin sonucunda karşılıklı olarak izlenimler oluşturmaktadır (Doğan ve Kılıç, 2009:53). Bu izlenimler hem bireyler arasındaki iletişimin gelişmesinde hem de örgütlerde istenilen amaca ulaşılmasında önem arz etmektedir. Bu sebeple insanlar başkaları üzerinde daha iyi bir etki bırakmak, kendilerini daha olumlu göstermek adına izlenim yönetimi taktiklerini kullanmaktadırlar. Türk Dil Kurumu Sözlüğünde izlenim kavramı, “bir durum veya olayın duyular yolu ile insan üzerinde bıraktığı etki, intiba, imaj” olarak tanımlanmaktadır. Ünalı (2005:2) izlenimi, bireyin kendi veya diğer bireylerin zihnindeki etkileşim ve her türlü bilgilenme sonucu oluşan bir imge olarak tanımlamaktadır. İnsanlar fitratları gereği başkalarının kendileri hakkında olumlu düşüncelerini beklemektedirler. Dolayısıyla insanlar, oluşacak olan bu izlenimleri kontrol ve idare edebilmektedirler (Park, 2010:3). Oluşturulan bu izlenimlerin yönetilebileceği ilk olarak Goffman (1959:8) tarafından “izlenim yönetimi” kavramı ile ortaya atılmıştır. İzlenim yönetimi bireylerin giyim, kuşam, takı vb. gibi fiziksel çekiciliğini ön plana çıkararak bilgi, beceri ve niteliklerini kullanıp başka insanları etkilemek, üstünlüklerini göstermek amacıyla kullanılan yöntemlerdir (Oğuzhan, 2015:14). İzlenim yönetimi, başkaları üzerinde özel bir etki oluşturmak için davranışları düzenleme sürecidir (Ünalı, 2005:16). Özdevecioğlu ve Erdem (2008:23) ise izlenim

yönetimini bireylerin davranışlarıyla, sözleriyle ve dış görünüşüyle diğer insanları etkilemek için yaptığı girişimlerin bütünü olarak tanımlamaktadırlar. Bir başka tanımda ise sosyal alanda g c sahibi olmak için sosyal etkileşimi, bilinçli ve aktif bir şekilde yönlendirme (Montagliani ve Giacalone, 1998:599) süreci olarak açıklanmaktadır. Yapılan tanımlar dikkate alındığında izlenim yönetimini, birbirleri ile etkileşim halinde olan insanların kendi özellikleri ile diğer insanları etki altına alma süreci olarak tanımlamak mümkündür. Sosyal alanda g c elde etmek, kendini g c l  göstermek, bireylerin olumsuz taraflarını bertaraf etmek, iletişimi g c l  hale getirmek, sosyal kabul  artırmak ve çalışılan örgüte katkı sağlamak amacıyla bireyler tarafından izlenim yönetimi tercih edilmektedir.  zlenim yönetiminde farklı amaçlar söz konusudur.  zlenim yönetimi, örgüt içerisinde elde edilen maddi ve sosyal yararları arttırmakla birlikte kişisel saygı elde etmeyi ve herkes tarafından kabul edilen bir imaj kazandırmayı amaçlamaktadır (OĞuzhan, 2015:2).  zlenim yönetimi başkalarının faydasına olacak davranışları yapmak gibi görülmesine rağmen; asıl amaç başkalarının elde edeceği kazanımlardan ziyade, bireyin kendi kazanımlarından oluşmaktadır (Doğan ve Kılıç, 2009:57). Belirlenen bu amaçları elde etmek için bireyler farklı izlenim yönetimi taktikleri kullanmaktadır. Alanyazında birçok izlenim yönetimi sınıflandırmalarının olduğu görülmektedir. Bu  alışmada Jones ve Pittman (1982:235) tarafından oluşturulan beş faktörlü sınıflandırma esas alınmaktadır. Bu sınıflandırma izlenim yönetimi taktiklerini; niteliklerini tanıtarak kendini sevdirmeye, yağcılık yaparak kendini sevdirmeye, kendini örnek çalışan gösterme, kendi önemini zorla fark ettirme ve kendini acındırmaya çalışma şeklinde ele almaktadır. Bu taktiklere ait bilgiler aşağıda yer almaktadır:

1.1. Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirmeye

Bu taktik bireysel reklam taktiği olarak da bilinmektedir. Bu taktikle bireyler iletişim kurdukları  vreye karşı, sahip oldukları özellikleri ispatlamak için çaba gösterirler. Bireyler yeteneklerini göstererek takdir toplamak ister. Saygınlık kazanmak ve bulunduğu mevkii artırmak için izlenim oluşturma  bası içerisindedir (Basım ve Tatar, 2006:228;  zdemir, 2006:94). Kasar’a (2011:242) göre, bir örgütte ast konumda olanlar daha az güce sahip oldukları ve  vrelerindeki bireyleri etkilemek için daha iyi bir seçenek olmadığı zaman kendini sevdirmeye taktiklerini kullanmaktadırlar. Bu taktikte bireyler için bir risk söz konusudur.  zelliklerini ve niteliklerini gösterme yarışı içerisine giren birey etrafındaki insanlar tarafından “kibirli, kurnaz, bencil, kendini beğenmiş” olarak isimlendirilebilmektedir (Tatar, 2006:40; Yücel, 2013:10).

1.2. Yağcılık Yaparak Kendini Sevdirmeye

Bireyin, iletişim kurduğu kişilere sempatik görünmek ve onların övgüsünü almak amacıyla, bireyler tarafından takdir göreceği davranışlar sergilemesi, onlara hoş gelecek sözler söylemesi, onlarla aynı fikirde olduğunu vurgulaması kendini sevdirmeye taktiği olarak bilinmektedir (Zaidman ve Drory, 2001:684). Bu taktik örgütlerde genelde üst yönetimin takdirini toplamak amacıyla kullanılmaktadır. Bu taktiğin üst yönetimin dikkatini çekmek gibi olumlu sonuçlarının yanında bireyin diğer insanlar tarafından bu konuda samimiyezsiz bulunması (Erdem, 2008:47) ve dışlanması şeklinde bazı riskleri de vardır. Bu taktiğin, özelliklerini tanıtarak kendini sevdirmeden farkı ise sevimli görünmenin ön planda olmasıdır (Ünaldı, 2005:25).

1.3. Kendini Örnek Çalışan Gösterme

Örnek birey olma taktiğini kullanan birey, işini titizlikle yapıp kendini göstermeye çalışan bireydir. Bu taktiği kullanan bireyler, işe erken gelip geç ayrılmakta, eve iş götürmekte ve izin kullanmamaktadır. Bunun yanı sıra birey, zorlu görevler için istekli görünmektedir (Tabak, Basım, Tatar ve Çetin, 2010:542; Tatar, 2006:40; Ünaldı, 2005:29). Olumlu yönlerine rağmen, örnek birey olma taktiğini kullanmak bazen istenmeyen sonuçlara da neden olabilmektedir. Gilbert ve Jones (1986) bu taktikte bireylerin hedef kitle tarafından samimiyezsiz ve ikiyüzlü olarak algılanma gibi bir riskle karşılaşabileceğini (Akt. Erdem, 2008:45) savunmaktadır.

1.4. Kendi Önemini Zorla Fark Ettirme

Bu izlenim yönetimi taktiği, kullanan kişinin hedef kitle tarafından takdir edilip kendi hakkında olumlu düşünülmesini sağlamaktan ziyade karşı tarafı zorda bırakarak ve onları tehdit ederek bireyin istediği izlenimi edinme çabasıdır (Basım ve Tatar, 2006:234). Bu taktiğe maruz kalan hedef kitle, istemese bile bir şeyleri yapmaya mecbur bırakılmakla beraber, tehdit, zor kullanma vb. öğelerin kullanımı sebebiyle çalışanlarda güvensiz ve huzursuz bir ortam oluşmasına sebep olabilmektedir (Meydan, 2011:302).

1.5. Kendine Acındırmaya Çalışma

Literatürde, yardım isteme (Demir, 2002:50) taktiği olarak da ifade edilen kendini acındırma taktiğini kullanan bireyler, eksik ve zayıf taraflarını ön plana çıkararak kendilerine yönelik izlenimleri olumlu yönde etkilemek isterler

(Kasar, 2011:224). Bu taktik kısa vadede bireylerin algılanmasına olumlu olarak yansısı da uzun vadede sürekli kullanılması bireyin izlenimini olumsuz hale getirecektir.

Bireyler duruma ve Őartlara göre kendilerine uyan izlenim yönetimi taktiklerini kullanabilmektedirler. İzlenim yönetimi taktikleri her örgütte özellikle de insan etkileşiminin olduğu örgütlerde daha sık görülmektedir. Etkileşimin yoğun olduğu örgütlerden biri olan eğitim örgütlerinde izlenim yönetimi taktiklerini görmek mümkündür. Genelde eğitim sistemi özelde ise okullarda öğretmenler tutum, davranıŐ, bilgi, becerileri ile öğrenciler ve toplumun diğer kesimleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Öğretmenlik mesleği gereği bir ğretmen sadece dersini iŐlemekten sorumlu olmayıp bunun dıŐında bazen anne, bazen baba, bazen bir arkadaş, bazen bir yönetici olarak görev ve sorumluluklarını yerine getirmeye çalıŐır. Bu sorumlulukları yerine getirirken de rol oynamak ve kendini olumlu olarak göstermek durumundadır. Öğretmenlik ğrenci, veli, okul yönetimi, yardımcı personel vb. farklı statü, cinsiyet, eğitim seviyesine sahip birçok insanla iletişim kurmayı ve iŐbirliĐi yapmayı zorunlu kılan bir meslektir. Haliyle ğretmenlerin her bir grupla aynı tarzda iŐbirliĐi ve iletişim kurması düŐünülemez. Bu sebeple özellikle yaş itibarıyla daha küçük yaŐlara hitap eden öğretmenlerin farklı rol ve tavırlar içerisine girerek izlenimler oluŐturarak izlenim taktiklerini kullanacağı düŐünülmektedir. Aynı Şekilde ğretmenlerin ders esnasında dersi etkili bir Şekilde iŐleyebilmek adına farklı duygu ve düŐünceleri, farklı izlenim yönetim taktiklerini kullanarak karşı tarafa ilettikleri bir gerçektir. Bu açıdan düŐünüldüĐünde izlenim yönetimi eğitim kurumları için var olan bir gerçektir. Bu konuda alanyazında eğitim örgütleri ile ilgili olarak sınırlı sayıda çalışma yapılmıştır (Demir, 2002; KarakuŐ ve Alev, 2016; OĞuzhan ve Sığrı, 2014; Sayıcı, 2012; Sığrı, Tabak ve Trkz, 2011). Yapılan bu çalışma eğitim örgütlerinde izlenim yönetiminin kullanılmasının belirlenmesine yönelik bu eksikliği gidereceğinden dolayı önem arz etmektedir.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalıŐmanın amacı ilkokul ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin izlenim yönetimi taktiklerinden hangilerini kullandıklarını belirlemektir. Ayrıca ğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktiklerinin cinsiyet, branş, yaş, medeni durum ve kadro durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amaçlanmıŐtır. Bu amaç doğrultusunda ana problem “ğretmenlerin

kullandıkları izlenim yönetimi taktikleri nelerdir?” olarak ve alt problemler ise şu şekilde belirlenmiştir:

Alt Problemler

Ana problem doğrultusunda aşağıdaki alt problemler belirlenmiştir.

1. Öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktikleri cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
2. Öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktikleri branşlarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktikleri yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
4. Öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktikleri medeni durumlarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
5. Öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktikleri kadro durumlarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Tarama modelleri geçmişte veya günümüzde var olan bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeye amaçlayan bir araştırma türüdür (Karasar, 2009:77). Bu çalışmada da öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktiklerini belirlemek amaçlandığından dolayı tarama modelinde betimsel çalışma tercih edilmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kilis ilinde ilkokul ve ortaokullarda görev yapan 1660 öğretmen oluşturmaktadır. Bu araştırmanın örneklemini evren içerisinde basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 301 öğretmen oluşturmaktadır.

Tablo 1: Örnekleme dahil olan öğretmenlere ait kişisel bilgiler.

Değişken	Grup	f	Yüzdelik (%)
Cinsiyet	Kadın	201	66,8
	Erkek	100	33,2
Mesleki Kıdem	0-2 yıl	165	54,8
	3-5 yıl	86	28,6
	6-8 yıl	22	7,3
	9-11 yıl	10	3,3
	12-14 yıl	5	1,7
	15+ yıl	13	4,3
Branş	Sınıf ğretmeni	124	41,2
	Branş ğretmeni	120	39,9
	Okul ncesi ğretmeni	57	18,9
Toplam		301	100

Örnekleme dâhil olan öğretmenlerde %33,2 ğretmen erkek, %66,8 ğretmen kadındır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %56,5’i 23-26 yaş aralığında, %26,9’u 27-30 yaş aralığında, %9,0’u 31-35 yaş aralığında, %5,3’u 36-40 yaş aralığında ve % 2,3’u 40 yaş ve üzeri kategorisindedir. Branş bazında incelendiğinde ise araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun sınıf öğretmenlerinden (%41,2) ve branş öğretmenlerinden (%39,9) oluştuğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Çalışmada Bolino ve Turnley (1999) tarafından geliştirilen ve Basım, Tatar ve Hisli-şahin (2006) tarafından Türkçeye uyarlaması, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılan İzlenim Yönetimi Taktikleri leği kullanılmıştır. Ölçek beşli likert tipinde hazırlanmıştır. Likert dereceleme leğinde, “Her zaman” 5, “oğu zaman” 4, “Bazen” 3, “Nadiren” 2, “Hiçbir zaman” 1 olarak tanımlanmıştır. Ölçek “Kendini Acındırmaya alışma”, “Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirme”, “Yağcılık Yaparak Kendini Sevdirme”, “Kendini rnek alışan Gösterme” ve “Kendi nemini Zorla Fark Ettirme” olmak üzere 5 boyut toplam 22 maddeden oluşmaktadır. Cronbach Alpha güvenirlik değerlerinin,

ölçeğin tamamı için .82, faktör alt ölçekleri için de .57 ile .74 arasında değişiklik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

3.4. Veri Analizi

Araştırma kapsamında elde edilen veriler SPSS 21 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğretmenlerin hangi izlenim yönetimi taktiklerini tercih ettiklerini belirlemek amacıyla aritmetik ortalama hesaplanmıştır. Öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinin cinsiyet, medeni durum gibi değişkenlere göre anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Mann-Whitney U testi iki ilişkisiz örneklemden elde edilen puanların birbirlerinden anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını test eder (Büyüköztürk, 2019:165). Öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinin yaş, branş gibi değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için de Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Kruskal-Wallis H testi ilişkisiz iki ya da daha çok örneklem ortalamasının anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını test eder (Büyüköztürk, 2019:168).

4. BULGULAR

Araştırmanın ana problemi doğrultusunda ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin izlenim yönetimi taktiklerini hangi düzeylerde kullandıkları belirlenmiş ve Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: Öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetim taktikleri

<i>İzlenim Yönetim Taktikleri</i>	<i>N</i>	<i>$\bar{X}$</i>	<i>ss</i>
Kendini Acındırmaya Çalışma	301	1,33	.599
Niteliklerini tanıtarak kendini sevdirmeye	301	2,27	.732
Yağcılık Yaparak Kendini Sevdirmeye	301	1,68	.794
Kendini Örnek Çalışan Gösterme	301	1,30	.582
Kendi Önemini Zorla Fark Ettirme	301	1,57	.579

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin izlenim yönetimi taktiklerini düşük düzeyde kullandıkları görülmektedir. İzlenim yönetimi taktikleri kıyaslandığında araştırmaya katılan öğretmenlerin en fazla Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirmeye ($\bar{X}=2,27$) izlenim yönetim taktiğini kullandıkları, bunu sırasıyla

Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirme ($\bar{X}=1,68$), Kendi  nemini Zorla Fark Ettirme ($\bar{X}=1,57$), Kendini Acındırmaya  alışma ($\bar{X}=1,33$) ve Kendini  rnek  alışan Gösterme ($\bar{X}=1,30$) izlenim yönetim taktiklerinin takip ettiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Mevcut çalışmada grupların normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Örneklem sayısı $n>30$ olduğu için normallik testi için Kolmogorov-Smirnov değerlerine (Seçer, 2013:25) bakılmıştır.

Tablo 3. Öğretmenlerin izlenim yönetimi taktikleri puanları üzerine uygulanan normallik testi sonuçları

Boyutlar	Kolmogorov-Smirnov(a)		
	Statistic	df	p
Kendini Acındırmaya �alışma	,304	301	,000
Niteliklerini tanıtarak kendini sevdirme	,089	301	,000
Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirme	,225	301	,000
Kendini �rnek �alışan Gösterme	,340	301	,000
Kendi �nemini Zorla Fark Ettirme	,201	301	,000

Tablo 3 incelendiğinde tüm alt boyutlarda $p=.000$ olduğu görülmektedir. Çalışmadaki veriler normal bir dağılıma sahip olmadığından parametrik olmayan testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

Araştırmanın birinci alt problemi doğrultusunda öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktiklerinin cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediklerine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinin cinsiyet değişkenine göre U testi sonucu

<i>İzlenim Yönetim Taktiği</i>	<i>Değişken</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>p</i>
Kendini Acındırmaya Çalışma	Kadın	201	141,89	285220,5	8219,5	.004*
	Erkek	100	169,31	16930,5		
Niteliklerini tanıtarak kendini sevdirmeye	Kadın	201	145,01	29146,5	8845,5	.089
	Erkek	100	163,05	16304,5		
Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirmeye	Kadın	201	137,04	27545,5	7244,5	.000*
	Erkek	100	179,06	17905,5		
Kendini Örnek Çalışan Gösterme	Kadın	201	141,71	28484,5	8183,5	.002*
	Erkek	100	169,67	16966,5		
Kendi Önemi Zorla Fark Ettirme	Kadın	201	146,19	29384,5	9083,5	.167
	Erkek	100	160,67	16066,5		

*p<0.05

Öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetim taktiklerinin cinsiyet gruplarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda izlenim yönetim taktiklerinden Kendini acındırmaya çalışma (U=8219,5 p<0.05), Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirmeye (U=7244,5, p<0.05), Kendini Örnek Çalışan Gösterme (U=8183,5, p<0.05) alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlerden her üç alt boyutta da daha yüksek puanı olduğu anlaşılmaktadır. Yani erkek öğretmenlerin kendini acındırmaya çalışma, yağcılık yaparak kendini sevdirmeye ve kendini örnek çalışan olarak gösterme taktiklerini kadın öğretmenlere göre daha fazla kullandıkları söylenebilir. Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirmeye (U=8845,5, p>0.05), ve

Kendi  nemini Zorla Fark Ettirme ($U=9083,5$, $p>0.05$) taktikleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmanın ikinci alt probleminde öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktiklerinin branşlarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine yönelik yapılan analiz sonuÇları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5: Öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinin branşlarına göre Kruskal-Wallis testi sonuÇları

İzlenim Yönetimi Taktikleri	Branş	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Kendini Acındırmaya �alıŐma	Okulöncesi ÖĞr.	57	168,25	2	3,53	.171
	Sınıf ÖĞr.	124	148,03			
	Branş ÖĞr.	120	145,75			
Niteliklerini tanıtarak kendini sevdirme	Okulöncesi ÖĞr.	57	147,03	2	,499	.779
	Sınıf ÖĞr.	124	148,70			
	Branş ÖĞr.	120	155,26			
Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirme	Okulöncesi ÖĞr.	57	143,45	2	,556	.757
	Sınıf ÖĞr.	124	153,05			
	Branş ÖĞr.	120	152,47			
Kendini �rnek �alıŐan Gösterme	Okulöncesi ÖĞr.	57	159,94	2	1,03	.595
	Sınıf ÖĞr.	124	149,70			
	Branş ÖĞr.	120	148,10			
Kendi �nemini Zorla Fark Ettirme	Okulöncesi ÖĞr.	57	148,95	2	,687	.709
	Sınıf ÖĞr.	124	155,81			
	Branş ÖĞr.	120	147,00			

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinden Kendini Acındırmaya  alıŐma ($X^2(sd=2, n=301) =3,53$, $p>0.05$), Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirme ($X^2(sd=2, n=301) =,499$, $p>0.05$), Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirme ($X^2(sd=2, n=301) =,556$, $p>0.05$), Kendini  rnek  alıŐan Gösterme ($X^2(sd=2, n=301) =1,03$, $p>0.05$) ve Kendi  nemini Zorla Fark Ettirme ($X^2(sd=2, n=301) =,687$, $p>0.05$) taktiklerinin öğretmenlerin branşlarına göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmanın  c nc  alt problemi doğrultusunda öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktiklerinin yaş gruplarına göre anlamlı farklılık

gösterip göstermediklerini belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinin yaş gruplarına göre Kruskal-Wallis testi sonuçları

İzlenim Yönetimi Taktikleri	Yaş Grupları	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Kendini Acındırmaya Çalışma	23-26	170	151,49	4	1,944	.746
	27-30	81	149,84			
	31-35	27	160,26			
	36-40	16	151,97			
	41+	7	114,71			
Niteliklerini tanıtarak kendini sevdirmeye	23-26	170	152,96	4	,916	.922
	27-30	81	149,89			
	31-35	27	150,89			
	36-40	16	132,28			
	41+	7	159,50			
Yağcılık Yaparak Kendini Sevdirmeye	23-26	170	154,05	4	1,242	.871
	27-30	81	144,03			
	31-35	27	152,78			
	36-40	16	158,97			
	41+	7	132,50			
Kendini Örnek Çalışan Gösterme	23-26	170	152,30	4	2,113	.715
	27-30	81	147,22			
	31-35	27	158,94			
	36-40	16	157,66			
	41+	7	117,43			
Kendi Önemi Zorla Fark Ettirme	23-26	170	153,31	4	2,804	.591
	27-30	81	142,68			
	31-35	27	168,67			
	36-40	16	151,16			
	41+	7	122,71			

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin yaş grupları ile Kendini Acındırmaya Çalışma ($X^2(sd=4, n=301) = 1,944, p > 0.05$) Niteliklerini Tanıtarak

Kendini Sevdirmeye ($X^2(sd=4, n=301) =,916, p>0.05$) Yağcılık Yaparak Kendini Sevdirmeye ($X^2(sd=4, n=301) =1,242, p>0.05$), Kendini Örnek Çalışan Gösterme ($X^2(sd=4, n=301) =2,113, p>0.05$), Kendi Önemini Zorla Fark Ettirme ($X^2(sd=4, n=301) =2,804, p>0.05$) taktikleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusu elde edilmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi kapsamında öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktiklerinin medeni durumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine yönelik yapılan Mann-Whitney U testi sonucu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 7: Öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinin medeni durum değişkenine U testi sonucu

<i>İzlenim Yönetim Taktiği</i>	<i>Değişken</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>p</i>
Kendini Acındırmaya Çalışma	Evli	110	140,44	15448,0	9343,0	.073
	Bekâr	191	157,08	30003,0		
Niteliklerini tanıtarak kendini sevdirmeye	Evli	110	147,59	16234,5	10129,5	.604
	Bekâr	191	152,97	29216,5		
Yağcılık Yaparak Kendini Sevdirmeye	Evli	110	145,15	15967,0	9862,0	.366
	Bekâr	191	154,37	29484,0		
Kendini Örnek Çalışan Gösterme	Evli	110	149,76	16474,0	10369,0	.827
	Bekâr	191	151,71	28977,0		
Kendi Önemini Zorla Fark Ettirme	Evli	110	155,80	17138,0	9977,0	.460
	Bekâr	191	148,24	28313,0		

Öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetim taktiklerinin medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız örneklem için Mann-Whitney U testi sonucunda izlenim yönetim taktiklerinden Kendini acındırmaya çalışma ($U=9343,0$,

$p>0.05$), Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirmeye (U=10129,5, $p>0.05$), Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirmeye (U=9862,0, $p>0.05$), Kendini Örnek Çalışan Gösterme (U=10369,0, $p>0.05$) ve Kendi Önemi Zorla Fark Ettirme (U=9977,0, $p>0.05$) taktiklerinin medeni duruma göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Başka bir ifade ile öğretmenlerin evli ya da bekâr olması izlenim yönetimi taktiklerini tercih etmelerinde bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmanın beşinci alt boyutunda öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktiklerinin kadro durumlarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Kruskal-Wallis H testine yönelik analiz sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 8: Öğretmenlerin izlenim yönetim taktiklerinin kadro durumlarına göre Kruskal-Wallis testi sonuçları

İzlenim Yönetimi Taktikleri	Kadro Durumları	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Kendini Acındırmaya Çalışma	Ücretli	60	141,56	2	1,204	.548
	Sözleşmeli	166	154,38			
	Kadrolu	75	151,07			
Niteliklerini tanıtarak kendini sevdirmeye	Ücretli	60	150,55	2	4,279	.118
	Sözleşmeli	166	158,86			
	Kadrolu	75	133,96			
Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirmeye	Ücretli	60	150,32	2	,415	.812
	Sözleşmeli	166	153,53			
	Kadrolu	75	145,94			
Kendini Örnek Çalışan Gösterme	Ücretli	60	150,01	2	,767	.681
	Sözleşmeli	166	148,44			
	Kadrolu	75	157,45			
Kendi Önemi Zorla Fark Ettirme	Ücretli	60	155,37	2	,397	.820
	Sözleşmeli	166	148,25			
	Kadrolu	75	153,60			

Tablo 8 incelendiğinde öğretmenlerin kadro durumları ile Kendini Acındırmaya alışma ($X^2(sd=2, n=301) = 1,204, p > 0.05$), Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirmeye ($X^2(sd=2, n=301) = 4,279, p > 0.05$), Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirmeye ($X^2(sd=2, n=301) = 4,15, p > 0.05$), Kendini rnek alışan Gösterme ($X^2(sd=2, n=301) = 7,67, p > 0.05$), Kendi nemini Zorla Fark Ettirme ($X^2(sd=2, n=301) = 3,97, p > 0.05$) taktikleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusu elde edilmiştir.

SONUÇ VE TARTIşMA

Bu alışma öğretmenlerin izlenim yönetimi taktiklerinden hangisini kullandıklarını belirlemeye yönelik nicel bir çalışmadır. Çalışmanın bu bölümünde elde edilen bulgular alanyazında yapılan çalışmalarla karşılaştırılıp tartişılacaktır.

Araştırmanın ana problemi doğrultusunda yapılan analizler doğrultusunda okullarda öğretmenlerin izlenim yönetimi taktiklerini düşük düzeyde kullandıkları tespit edilmiştir. İzlenim yönetimi taktikleri kıyaslandığında araştırmaya katılan öğretmenlerin en fazla Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirmeye izlenim yönetim taktiğini kullandıkları bunu sırasıyla Yağcılık Yapararak Kendini Sevdirmeye, Kendi nemini Zorla Fark Ettirme, Kendini Acındırmaya alışma ve Kendini rnek alışan Gösterme izlenim yönetim taktiklerinin takip ettiği bulgusuna ulaşılmıştır. Alanyazında bu konuda yapılan bazı çalışmaların sonuçları da bu sonucu destekler niteliktedir (Ellis, West, Ryan and DeShan, 2002; Karakuş ve Alev, 2016; Shoko ve Dzimiri, 2018; Sığrı, Tabak ve Trkz, 2011; Turan, 2018). Bu sonuç doğrultusunda öğretmenlerin okul ortamında izlenim yönetim taktiklerini kullanmayı pek tercih etmedikleri ancak taktikler arasında çoğunlukla kendi niteliklerini ön plana çıkararak karşıdaki insanlar üzerinde olumlu bir izlenim oluşturduğu söylenebilir.

Araştırmanın alt problemi doğrultusunda yapılan analizler doğrultusunda öğretmenlerin kullandıkları izlenim yönetimi taktiklerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Erkek ğretmenlerin kadın öğretmenlere göre izlenim yönetim taktiklerini daha fazla kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Demir (2003) ve Sığrı, Tabak ve Trkz (2011) tarafından yapılan çalışmalarda da erkek öğretmenlerin, kadınlara göre daha fazla izlenim yönetimi taktiklerini kullandıkları tespit edilmiştir. Bu durum, erkek öğretmenlerin kendilerini güçlü gösterme özelliklerinden kaynaklandđı düşünülmektedir.

Öğretmenlerin izlenim yönetim taktikleri branş, yaş, medeni durum, kadro durumlar gibi değişkenlere göre anlamlı farklılık göstermediği sonucu elde edilmiştir. Alanyazında yapılan bazı çalışmalar öğretmenlerin mesleki kıdemlerinin ve dolayısıyla yaşlarının izlenim yönetim taktiklerini kullanmalarında etkili olduğuna dair sonuçlar mevcuttur (Demir, 2003; Sığı, Sias, Kramer ve Jenkins, 1997; Tabak ve Türköz, 2011). Elde edilen sonuç alanyazındaki sonuçlarla örtüşmemektedir.

Sonuç olarak öğretmenlerin izlenim yönetimleri taktiklerinin belirlenmesine yönelik yapılan bu çalışmada öğretmenlerin okul ortamlarında izlenim yönetimi taktiklerini sıklıkla kullanmadıkları, taktikler arasında en fazla Niteliklerini Tanıtarak Kendini Sevdirmeye izlenim yönetim taktiğini kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin izlenim yönetimi taktiklerini kullanmalarının cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterdiği; branş, yaş, kadro durumu ve medeni durum değişkenlerine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin meslekleri gereği farklı statüde, farklı eğitim seviyelerinde ve farklı yaş düzeylerindeki insanlarla etkileşim halinde oldukları ve öğrencileri üzerinde etkili olmak adına mesleğin gerektirdiği özelliklere bürünerek insanlar üzerinde olumlu bir izlenim oluşturması kaçınılmaz bir durumdur. Bu noktada öğretmenlerin izlenim yönetimi taktiklerinin farkına varıp bilinçli bir şekilde izlenimlerini yönetmeleri faydalı olacaktır. Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

Öğretmenlerin izlenim yönetimi taktiklerini neden kullanmadıklarına dair nitel bir çalışma yapılabilir.

Bu çalışma öğretmen boyutlu olarak yapılmıştır. Okul yöneticilerinin de izlenim yönetimi taktiklerinden hangilerini kullandıklarına dair bir çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Basım, H. Nejat, Tatar, İlker ve Hisli-Şahin, Nesrin, (2006), Çalışma Yaşamında İzlenim Yönetimi: Bir Ölçek Uyarlama Çalışması, Türk Psikoloji Yazıları, 9(18), s.1-17.**
- Basım, H. Nejat ve Tatar, İlker, (2006), Kamuda İzlenim Yönetimi: Karşılaştırmalı Bir Çalışma, Amme İdaresi Dergisi, 39(4), s. 225-244.**
- Büyüköztürk, Şener, (2019), Veri Analizi El Kitabı, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.**

- Demir**, Kamile, (2002), *Türkiye’deki Resmi ve  zel Lise  ğretmenlerinin  zlenim Yönetimi*, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora tezi, Ankara.
- Demir**, Kamile, (2003), Türkiye’deki Resmi ve  zel Lise  ğretmenlerinin  zlenim Yönetimi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 9(1), s.82-107.
- Doğan**, Selen ve **Kılıç**, Selçuk, (2009),  rg tlerde  zlenim Yönetimi Davranışı  zerine Kavramsal Bir İnceleme, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(3), s. 53-83.
- Ellis**, Aleksander, P.J., **West**, Bradley J., **Ryan**, Ann, Marie and **DeShon**, Richard. P., (2002), The Use of Impression Management Tactics in Structured Interviews: A Function of Question Type? *Journal of Applied Psychology*, 87(6), pp. 1200-1208.
- Erdem**, Fadime Sinem, (2008), *Organizasyonlarda Lider- ye Etkileşiminin  rg tsel VatandaŐlık Davranışı  zerindeki Etkilerinde,  zlenim Yönetimi DavranıŐının Rolü: Kayseri’de Hizmet Sekt r nde Bir Araştırma*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek lisans tezi, Kayseri.
- Goffman**, Erving, (1959), *The Presentation of Self in Everyday Life*, Garden City, N.Y.: Doubleday.
- Jones**, Edward.E. and **Pittman**, Thane. S., (1982), Toward A General Theory of Strategic Self-Presentation, *Psychological Perspectives on the Self*, Suls, J. (Ed.), pp. 231-261, Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- KarakuŐ**, Mehmet ve **Alev**, Sedat, (2016),  ğretmenlerin Bireysel ve  rg tsel Değerleri ile  zlenim Yönetimi Taktikleri Seçimi Arasındaki İliŐki Düzeyi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(33), s. 137-152.
- Karasar**, Niyazi, (2008), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kasar**, Aslı, (2011), * rg t İçi Kişilerarası İletifimde İkna ve  zlenim Yönetimi*. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek lisans tezi, İstanbul.

- Meydan**, Cem, Harun, (2011), Örgütsel Ortamda Tükenmişliğin İzlenim Yönetimi Taktikleri ile İlişkisi, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 6(2), s. 287-307.
- Montagliani**, Amy and **Giacalone**, Robert, A. (1998), Impression Management and Cross Cultural Adaptation, *Journal of Social Psychology*, 138(5), pp. 598-608.
- Park**, Jun-hyoung, (2010), *Impression Management Theory: Biased Tourism Experience Information*, Purdue University, West Lafayette, Master Thesis, Indiana
- Oğuzhan**, Tuğrul, (2015), *Algılanan Etik İklim Boyutları, Lider Üye Etkileşimi ve Öz Kendilik Değerlendirmesinin İzlenim Yönetimi Taktikleri Kullanımı Üzerindeki Etkileri*, Kara Harp Okulu, Doktora tezi, Ankara.
- Oğuzhan**, Tuğrul ve **Sığrı**, Ünsal, (2014), Eğitim Örgütlerinde İzlenim Yönetimi Taktiklerinin Kullanımına Etik İklim Tipinin Etkisinde Lider Üye Etkileşiminin Aracılık Rolü, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), s. 355- 379.
- Özdemir-Yaylacı**, Gaye, (2006), Organizasyonlarda Kişilerarası İlişkilerde Etki Taktikleri ve Kullanımına İlişkin Literatür Çalışması, *Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 36, s. 93-112.
- Özdevecioğlu**, Mahmut, **Erdem**, F.Sinem, (2008), İzlenim Yönetimi Davranışı: Örgütsel Açıdan Teorik Çerçeve, *Örgütsel Davranışta Seçme Konular: Organizasyonların Karanlık Yönleri ve Verimlilik Azaltıcı Davranışlar*. (Mahmut Özdevecioğlu ve Himmet Karadal (Ed.), 33-54. Ankara: İlke Yayınevi.
- Sayıcı**, Mehmet, (2012), *İlköğretim Kurum Yöneticilerinin İzlenim Yönetimi*, Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek lisans tezi, Elazığ.
- Seçer**, İsmail, (2013), *SPSS ve LISREL ile Pratik Veri Analizi Analiz ve Raporlaştırma*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sias**, Patricia, M., **Kramer**, Michael, W. and Jenkins, Ediths, (1997), A Comparison of The Communication Behaviour of The Temporary Employees and New Hires, *Communication Research*, 24(6), pp. 731-754.

- Sığrı**,  nsal, **Tabak**, Akif ve **T rk z**, Tolga, (2011), Eğitimciler Açısından  zlenim Yönetimi Stratejileri, *ag University Journal of Social Science*, 8(1), s. 64-78.
- Shoko**, Shepherd and **Dzimiri**, Wonderful, (2018), Impression Management Tactics Employed by Primary School Heads to Influence Management and Leadership Decisions in Schools: A Survey of Two Districts in Zimbabwe, *Advances in Social Sciences Research Journal*, 5(5), pp. 252-261.
- Tabak**, Akif, **Basım**, H. Nejat, **Tatar**, İlker ve **etin**, Fatih, (2010),  zlenim Yönetimi Taktiklerinde Beş Faktör Kişilik  zelliklerinin Rolü: Savunma Sanayiiinde bir Araştırma, *Ege Akademik Bakış*, 10(2), s. 539-557.
- Tatar**, İlker, (2006), * zlenim Yönetiminde Kendilik Algısı ve Stres: Kara Kuvvetlerinde bir Uygulama*, Kara Harp Okulu, Savunma Bilimleri Enstitüsü, Yüksek lisans tezi, Ankara.
- Turan**, Emine Zehra, (2018), * zlenim Yönetimi Taktikleri, Lider- ye Etkileşimi ve  rg tsel Bağlılığın Duygusal Emek  zerindeki Etkileri*, Bayburt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek lisans tezi, Bayburt.
-  naldı**, Serdar, (2005), *Emniyet  rg t  Yöneticilerinin  zlenim Yönetimi*, Ankara Üniversitesi, Yüksek lisans tezi, Ankara.
- Yücel**, İhami, (2013),  rg tlerde  zlenim Yönetimi ve Taktikleri  zerine Kavramsal bir İnceleme, *Akademik Bakış Dergisi*, (35), s. 1-20.
- Zaidman**, Nurit and **Drory**, Amos, (2001), Upward Impression Management in the Work Place Cross-Cultural Analysis, *International Journal of Intercultural Relations*, 25(6), pp. 671-690.